

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Л.П. Руда, викладач

Вінницький національний технічний університет

*Досліджено основні питання ефективності
сільськогосподарського виробництва Вінничини. Проаналізовано*

показники ефективності діяльності районів Вінницької області. Встановлено, що існує певний ступінь розбіжностей між узагальненими показниками по області та окремо по районах.

Постановка проблеми. Сільське господарство України протягом тривалого часу перебуває у кризовому стані, що, в свою чергу, призвело до зниження ефективності сільськогосподарського виробництва та виникнення ряду негативних наслідків, зокрема: зменшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції; зниження рівня матеріально-технічного забезпечення виробництва; появи ряду соціальних проблем на селі та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У вітчизняній агроекономічній літературі ефективність АПК останнім часом активно досліджується такими науковцями, як: Зіновчук В., Кваша С., Макаренко П., Малієнко А., Саблук П., Юрчишин В. та ін., Практично, жодним із авторів не розглядається проблема об'єктивності даних, узагальнених на макроекономічному рівні. Дослідники підкреслюють регіональну специфіку сільського господарства, наприклад, [1], проте це акцентується на рівні ґрунтово-кліматичних зон України – Полісся, Лісостепу, Степу і т.д. або ж областей.

Мета дослідження. Виявити особливості визначення показників ефективності сільськогосподарського виробництва.

Виклад основного матеріалу. Проблема дослідження полягає у традиційній практиці формування інформаційної бази даних про стан галузі шляхом їх узагальнення, що спотворює реальну інформацію про ситуацію. В основу такої практики покладено адміністративний підхід: збирається і узагальнюється інформація по районах, потім по області, надалі – по країні в цілому. Не важко переконатися, що весь зміст макроекономічних рішень має відповідно узагальнений характер; тому такі рішення не відповідають ситуації на місцях, бо у будь-якому разі – за оптимістичного чи песимістичного сценарію – узагальнений підхід відрізняється від реальної ситуації.

Як зазначається дослідниками [2], багато питань можна вирішити на рівні самого регіону. Існує необхідність в умовах побудови демократичного суспільства та лібералізації економічних відносин, що дало б можливість розробляти і впроваджувати на рівні регіонів власну регіональну політику відповідно до основних принципів загальнодержавної аграрної політики, яка повинна більш повно враховувати специфіку конкретного регіону.

Географічне положення Вінницької області, її ресурси та кліматичні умови завжди визначали аграрний напрямок регіону. Рівень рентабельності по 27 районах Вінницької області в 2007 р. коливався від найнижчого значення даного показника – у Чернівецькому районі

він склав 21,8% – до найбільшого у Тиврівському районі, там цей показник склав 30,2%, різниця між найбільшим та найменшим значенням складає 52%. Всього по області цей показник склав у 2007 р. 7% [3]. Дванадцять районів з 27 мають рівень рентабельності від усієї діяльності по сільськогосподарських підприємствах значно нижче, ніж узагальнюючий показник по області, а в п'ятнадцяти районах, навпаки, вище значення даного показника.

Висновки. З огляду на проведений аналіз можна стверджувати, що економіка сільського господарства Вінницької області має досить диференційований характер. Існують суттєві відхилення між значеннями економічних показників окремих районів Вінничини та узагальненими даними по області.

Список використаних джерел

1. Сафонова В.І. Ефективність використання сільськогосподарських земель в АР Крим. // №9-10. – 2007. – С. 93-97.
2. Грищенко О.В., Заїка С.О. Результати аграрних перетворень на регіональному рівні // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – Випуск 2, т. 2, – 2004. – С.82-87.
3. Статистичний щорічник Вінничини за 2007 рік. – Вінниця: Головне управління статистики у Вінницькій області, 2008. – С.166-207.